

2.0 het getallengebied van 0 t/m 100

Inleiding

Voor remedieel werk in het getallengebied van 0 t/m 100 is het onderscheid tussen *rekeninzichten* en *rekenvaardigheden* van bijzonder belang. Veel rekenproblemen in dit getallengebied zijn te wijten aan ontbrekende of onvoldoende begripsvorming.

Als rekeninzichten die voor dit getallengebied van belang zijn noemen we:

- Inzicht in de tientallige structuur van het getallensysteem.
- Inzicht in de wijze waarop een getal is opgebouwd.
- Inzicht in de regels volgens welke de schrijfwijze van getallen plaatsvindt.

Veel moderne rekenmethoden beginnen het tweede leerjaar met een afzonderlijke leergang oriëntatie 0 t/m 100 waarin deze inzichten behandeld worden. Sommige methoden doen dit niet of slechts oppervlakkig en gaan zeer snel over naar de 'sommen'. Vooral bij zulke methoden kan men verwachten, dat uitvallende kinderen gebrekkige rekeninzichten hebben. Als diagnose inderdaad uitwijst dat dit het geval is, moeten we met het kind hieraan werken.

Voor een goede uitvoering van de *rekenvaardigheid* moet bovendien het rekenen tot 20 beheerst worden en vooral het optellen en aftrekken over het tiental heen, zoals bij $8 + 7$ en $16 - 9$. Met beheersen bedoelen we dan: *geautomatiseerd*. Het kind moet onmiddellijk weten, dat $8 + 7 = 15$ en $16 - 9 = 7$. Kinderen die zulke sommen nog met tellen moeten uitrekenen, komen in moeilijkheden bij sommen zoals $88 + 7$ en $46 - 9$ en nog meer bij sommen zoals $68 + 27$ en $46 - 29$.

Samenvattend: voor het rekenen tot 100 moet het kind aan twee soorten voorwaarden voldoen: *inzicht in het getallensysteem tot 100 en automatisering van het optellen en aftrekken tot 20*.

Het *doel van het remediërend programma* van dit hoofdstuk is dat de kinderen alle somtypen in het gebied tot 100 uit het hoofd kunnen uitrekenen. In het dagelijks leven komt het nogal eens voor, dat dit rekenen zonder rekenmachientje moet worden uitgevoerd.

De tafels van vermenigvuldiging en het delen worden in hoofdstuk 3 behandeld. Het herhalingsprogramma is toegespitst op kinderen, voor wie de eerste aanbieding van deze rekenstof niet succesvol verlopen is.

Bij het remediëren volgen we daarom één bepaalde oplossingsmethode die in kleine stapjes wordt aangeboden, waarbij na ieder stapje een grondige oefening volgt. *Rekenbegrip en rekenvaardigheid worden zoveel mogelijk in samenhang met elkaar aangeboden*. Dit is anders dan bij veel klassikaal gebruikte rekenmethoden waarbij eerst alle rekeninzichten behandeld worden voordat de 'sommen' aan de beurt komen.

4 thema's

We onderscheiden in dit hoofdstuk 4 thema's:

Thema 1: Getallenkennis; plaatswaardebegrip en getallennotatie 0 t/m 100.

Thema 2: Tellen en rekenen met tientallen; optellen en aftrekken zonder overschrijding van het tiental.

Thema 3: Optellen en aftrekken rondom het tiental; inwisselen.

Thema 4: Optellen tot 100 en aftrekken vanaf 100.

Leeswijzer

De *signalering* van rekenproblemen komt aan de orde in *paragraaf 2.1*.

In *paragraaf 2.2* wordt de didactische en methodische *leerlijn* uiteengezet die bij het remediëren wordt gevolgd.

Paragraaf 2.3 behandelt de *diagnostiek* van rekenproblemen. Het *remediële programma* volgt dan in *paragraaf 2.4*.

In het remediële programma wordt telkens verwezen naar werkbladen op de bladzijden 2.1 t/m 2.57 van de kopieermap. In sommige gevallen kunnen deze werkbladen ook zonder voorafgaande mondelinge oefening aangeboden worden. In *paragraaf 2.5* wordt een *toelichting bij deze werkbladen* gegeven.